

קולם הילמוד יאמר: הגני רוצה למלמד. כדי שיביאני תלמידו לדרי מעשה. ולידי מרות ישרות. ולידי ידיעת התורה.
ונברני עוזה לשם יחוור קודשא בריך הוא ושכינה בשם יהוה ובסמך אדני מותנדים יאהדונה"

על ידי הנעלם בדרכיו ורוחמו ביהודה שלים בשם כל ישראל.

כל מהיכנו: דין קירוד בהמה בשבת כמו לווח
טוב (מודכי פרק ב' דבריהם) (ועיין לקמן סימן תק"ג
סעיף ב'):

כ. מותר לומר לאינו יהודי לחולב בהמתו
שבת משומע צער בעלי חיים שהחלב
מצעריה והחלב אסור בו ביום ויש אומרים
שצריך לקנותו מן האינו היהודי בדבר מועט
שלא יהא נראה כחולב לצורך ישראל:

כא. גבינות שעושות השפהות מעצמן מhalb של
ישראל מותר כיון שאינו אומר להן שימושו:

כב. מי שיש לו נער אינו יהודי ורוכב על
הבהמה בשבת כשמוליכה להשקותה אינו
צריך למונו שחייב נושא את עצמו אבל
צריך למונו שלא ניתן עליה בגדי ולא שם
דבר:

כג. מותר למסור סוס או פרד או חמוץ לרועה
אינו יהודי ואף על פי שהוא אינו יהודי
משתמש בהם בשבת אין בכך כלום כיון
דשלא מדעת ישראל הוא עוזה ואינו ממתין
לשכירות ממנה ואם רואה משתמש בה
שבשת מזווה בידך. הaga: וכל שכן דין לחוש
שהרועה יוציא אותו חרוץ לתהומות דה החומין
רבנן (הגהו מרדכי דקדושים):

סימן ש"ו – באיזה חפצים מותר לדבר
בשבת, וכו' י"ד סעיפים

א. מצוא חפץ אסור בדבר
שאינו עוזה שום מלאכה כגון שמעין
נכסי לדאות מה צריך למחה לפתח
המידנה כדי שימחר יצא בלילה למרחץ
וכן אין מחשבים על התהום לשכורי
פועלים. הaga: והוא הדין אסור לטיל למצויא
סוס או ספינה או קרון יצאת בו (מודכי סוף פרק מי
שהחשים). אבל מהשיך על התהום להביא
בהתו ויש אמרים שאין הבהמה יכולה
לילך ברגלים כגון טלה קטן אינו
ראשי להחשים דין רשי להביא אסור
טלטל בעלי חיים שהם מוקצים:

ב. היהת בתומו עומדת חרוץ לתהום יכול
לקורות לה כדי שתבוא:

פקוק ולא בסולם שבצוארו והן לווח
שוקרים סביב צווארו שלא יחכך מכתו ולא
ברצואה שכרגלו והוא מכין טבעת עבה
שיעשים מקל וקשורים ברגלי הבהמה
שפטיותה קצרות ומכח רגליה זו בזו
ועושים לה זה להגין שלא תבה זה וזו ואין
התרגולים יוצאים בחוטים שקשורים
ברגלהם לסימן ולא ברצואה שקשורים
ברגלהם כדי שלא ישברו הכלים ואין
האלים יוצאים בעגלה שתחת אליותיהם
שיעשים להם כן כדי שלא הה אלהיה
נגררת בארץ ואין העזים יוצאות בעז ידו
שנותנים בחוטיהם כדי שיתעטו ויפלו
תולעים שבראשם ולא העגל בעל קطن
שנותנים על צוארה ולא בזום שמנחים
בחוטמו של עגל כדי שלא יינק ולא פרה
בעור שנונתים על דדייה שלא ינקו הרצים
ולא ברזינה שבון קרניה בין אם היא
לשימור בין אם היא לנוי ולא תצא פרה או
שור בחבל שבצוארה לפי שאינה צריכה
شمירה אבל עגלים מותרים לפי שהם
מורדים בקהל. הaga: הבהמה יוצאה בקמייע
מומחה להבהמה אבל לא בשאינה מומחה אף על
פי שהיא מומחה לאדם (בתי יוסף ורבינו יוחנן חלק י':
ומבב"ס פרק ב'):

יח. אין רוכבי על גבי בהמה ולא נתלים עליה
ואפלו בצדה אסור להשתמש אבל צדי
צדדין כגון שדרר חד מונח על צדה והוא
משתמש בו מותר ואם עליה אפילו
במזיד ירד משומע צער בעלי חיים ומתעם זה
פוקין משאוי שעליה כיצד עוזה מכניס
ראשו התה המשאו ומסלקיו לצד אחר והוא
נופל מאליו. הaga: ואסור לישב על קרון שהוא
יהוד מנהגו בשבת מושם שמשתמש בבהמה גם
שלא יתוך זמורה (חויפות והרא"ש ריש פרק מי
שהזוייאו והודכי פרק קמא דשבת והגחות עירובין ובית
יוסף בסמ"ג):

יט. בהמה שנפללה לאמת המים אם המים
עומקים ומפני כך אינו יכול לפרנסם
במקומות מביא כרים וכסטות ונונן תהתי
משום צער בעלי חיים אף על פי שמבטלו

סדר הלימוד לשבת פ' מצורע

המשך סימן שבת פ' מצורע

יא. לא יצא הסום בזב שועל שתולין בין עינוי
שהלא תשולט בו עין הרע ולא עזום בכיס שבידיהם
שוקרים אותם שלא ירטטו דידיהם فيه שלא
ולא פרה בחוסם שבפיה שוחדים فيه שלא
תרעעה בשודות אחרים ולא כל בהמה בסנדל
שנעילים ברגליה שלא תנגע אבל יוציא
באגד שעיל גבי מכיה ובקשימים שעיל גבי
השבר והם לווחות שקשורים להם סביב
העצם הנשבר בהן ובשליא שיצאה מקצתה
ותוליה בה ופוקק זוג שבצוארה ומティיל בה
בחדר אבל לא יצא בו לדרשות הרבים אף
על פי שהוא פוקק בין אם הוא בצווארה בין
אם הוא בכסותה:

יב. לא יצא בחותם בין שהוא בצווארה בין
שהוא בכסותה:

יג. אין הגמל יוצא במטולטלת והוא מכין כר
קטן שנונתים תחת זבבו אפילו הוא קשורה
לו בזבבו אלא אם כן הייתה קשורה בזבבו
ובחתוטתו או בשליתה:

יד. לא יצא שום בהמה לא עקד ולא רגול
פירוש עקוד שקיים ידה אחת עם רגל
ורגול הינו שקיים אחת מרגליה לפני
מעלה שלא תלה אלא על ג' רגליים:

טו. לא יקשר גמלים זה אחר זה והוא תופס
באפסר הראשון וכולם נמשכים על ידי אבל
אם תופס כמה אפסרי גמלים בידו מותר ויש
מי שאסור גם בזה ולא התיר אלא להוציא
בהמה אחת לבירה והוא מושכה בחלב:

טז. המוציא בהמה והוא מושכה באפסר צרייך
לייזהר שלא יצא ראש החבל מתחתי ידו טפח
למטה דדמי כמו שנושאה בידו ולא מהחיזיא
מאפסר הבהמה וגם לא יניח הרבה מן
החבל בין ידו לבהמה כדי שלא יכайд עד
שלא יגיע בטפח הסמוך לארץ ואם הוא
ארוך יכוון אותו סביב צוירה:

יז. אין חמוץ יוצא במרדעת בזמן שאינה קשורה
לו מערב שבת ולא בזוג ואף על פי שהוא

